

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
ADAM JASSER

DDK- 61-9/13/DB/KA/KJ

EGZEMPLARZ NIEZAWIERAJĄCY TAJEMNICY
PRZEDSIĘBIORSTWA

Warszawa, dn. 30 grudnia 2015 r.

DECYZJA NR 25 /2015

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331; Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660; Nr 171, poz. 1206; Dz. U. z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505; Dz. U. 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241; Dz. U. z 2011 r. Nr 34, poz. 173) w związku z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 945), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznaje za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów niepodawanie, przez Tempo Finanse spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie w umowach o kredyt konsumencki informacji o terminie wypłaty kredytu, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2014 r. Nr 1497; Dz. U. z 2014 r., poz. 1585; Dz. U. z 2014 r. poz.827; Dz.U. z 2014 r. poz. 1662) oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 9 grudnia 2015 r.**

II. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660; Nr 171, poz. 1206; Dz. U. z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505; Dz. U. 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241; Dz. U. z 2011 r. Nr 34, poz. 173) w związku z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 945), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów przeciwko Tempo Finanse spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, w toku którego **zostało uprawdopodobnione, że Tempo Finanse spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie stosuje praktykę polegającą na przedstawianiu w zawieranych umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej (zaniżonej) rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, co może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171 poz. 1206 ze**

zm.) oraz godzić w zbiorowe interesy konsumentów, **po złożeniu w toku postępowania zobowiązania przez Tempo Finanse spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie do zaniechania naruszenia zbiorowych interesów konsumentów nakłada się na Tempo Finanse spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie obowiązek wykonania tego zobowiązania poprzez:**

zmianę wzorców umów oraz innych dokumentów i informacji kierowanych do konsumentów w taki sposób, aby przedstawiana w nich rzeczywista roczna stopa oprocentowania obliczona była zgodnie z załącznikiem nr 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2014 r. Nr 1497; Dz. U. z 2014 r., poz. 1585; Dz. U. z 2014 r. poz.827; Dz.U. z 2014 r. poz. 1662) i uwzględniała opłatę za obsługę w domu – w terminie trzech miesięcy od uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

III. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660; Nr 171, poz. 1206; Dz. U. z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505; Dz. U. 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241; Dz. U. z 2011 r. Nr 34, poz. 173) w związku z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 945), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów przeciwko Tempo Finanse spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, w toku którego **zostało uprawdopodobnione, że Tempo Finanse spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie stosuje praktykę polegającą na podawaniu w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie kredytu (nieuwzględniającej opłaty za obsługę w domu), co może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom oraz godzić w zbiorowe interesy konsumentów**

oraz po złożeniu w toku postępowania zobowiązania przez Tempo Finanse spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie do zaniechania naruszenia zbiorowych interesów konsumentów nakłada się na Tempo Finanse spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, obowiązek wykonania tego zobowiązania poprzez:

zmianę wzorców umów oraz innych dokumentów i informacji kierowanych do konsumentów w taki sposób, aby koszt opłaty za obsługę w domu został uwzględniony w informacji o całkowitym koszcie kredytu – w terminie trzech miesięcy od uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

IV. Na podstawie art. 26 ust. 1 i 2 w związku z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331; Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660; Nr 171, poz. 1206; Dz. U. z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505; Dz. U. 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241; Dz. U. z 2011 r. Nr 34, poz. 173) w związku z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 945), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy

konsumentów, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznaje za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** działanie Tempo Finanse spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, polegające na stosowaniu opłaty za obsługę w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co stanowi naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503; Dz.U z 2002 r. Nr 197, poz.1661; Dz.U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959; Dz.U. z 2004 r., Nr 162, poz. 1693; Dz.U. z 2004 r. Nr 172, poz. 1804; Dz.U. z 2005 r. Nr 10, poz. 68; Dz. U. z 2007r. Nr 171, poz.1206; Dz. U. z 2009 r. Nr 201, poz. 1540) oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów **i nakazuje zaniechanie jej stosowania.**

V. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r., Nr 50, poz. 331, Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660; Nr 171, poz. 1206; Dz. U. z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505; Dz. U. 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241; Dz. U. z 2011 r. Nr 34, poz. 173), w związku z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 945), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na Tempo Finanse spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie obowiązek** przekazania w terminie pięciu miesięcy od uprawomocnienia się decyzji informacji o stopniu realizacji zobowiązania nałożonego w punktach II, III sentencji decyzji oraz przedłożenia Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dwudziestu zanonimizowanych umów pożyczki, zawartych w czwartym miesiącu po uprawomocnieniu się decyzji (lub w przypadku braku zawarcia takiej liczby umów w tym miesiącu przedstawienia umów zawartych w kolejnym miesiącu) z wybraną opcją opłaty za obsługę w domu, wraz ze wszystkimi załącznikami.

VI. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331; Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660; Nr 171, poz. 1206; Dz. U. z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505; Dz. U. 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241; Dz. U. z 2011 r. Nr 34, poz. 173) w związku z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 945), po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, nakłada się na Tempo Finanse spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie:

- karę pieniężną z tytułu naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w pkt. I sentencji niniejszej decyzji w wysokości 15 874 zł (słownie: piętnaście tysięcy osiemset siedemdziesiąt cztery złote), płatną do budżetu państwa.

VII. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz w związku z art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267, Dz. U. z 2014 r., poz. 183, Dz. U. z 2015 r., poz. 211, Dz. U. z 2015 r., poz. 702) w związku z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów obciąża Tempo Finanse spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, kosztami opisanego na wstępie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (w zakresie określonym w punktach I-IV

sentencji decyzji) oraz zobowiązuje tego przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie 29,30 zł (słownie: dwadzieścia dziewięć złotych trzydzieści groszy), w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej również: Prezes Urzędu, Prezes UOKiK) przeprowadził postępowanie wyjaśniające, mające na celu wstępne ustalenie, czy wybrani przedsiębiorcy niebędący bankami i świadczący konsumentom usługi finansowe dopuścili się, w zakresie pobierania opłat oraz prezentacji kosztów, naruszenia przepisów uzasadniających wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej również: uokik) lub podjęcie działań przewidzianych w odrębnych ustawach (sygn. DDK-405- 67/12).

W toku tego postępowania Prezes Urzędu przeprowadził analizę wzorców umów oraz formularzy informacyjnych, dotyczących pożyczki, jak również zweryfikował treść umów zawartych z konsumentami nadesłanych m.in. przez Tempo Finanse spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie (dalej również: „Tempo Finanse sp. z o.o.”, „Spółka”, „Pożyczkodawca”, „Przedsiębiorca”). W wyniku ww. analizy zidentyfikowane zostały nieprawidłowości wymagające podjęcia działań zgodnie z kompetencjami wynikającymi z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Prezes Urzędu, pismami z dni: 14 lutego 2013 r., 11 marca 2013 r. oraz 19 kwietnia 2013 r. wezwał Spółkę m.in. do:

- przekazania wzorców umów, w tym regulaminów, tabeli opłat i prowizji oraz innych dokumentów wykorzystywanych przez Pożyczkodawcę w ramach procedury udzielania kredytu konsumenckiego,
- wskazania, w jaki sposób Pożyczkodawca zawiera z konsumentami umowy o kredyt konsumencki,
- przedstawienia kopii 10 umów o kredyt konsumencki zawartych w dniu 15 stycznia 2013 r.,
- szczegółowego wskazania przyczyn, dla których wysokość opłaty za obsługę spłat pożyczki w miejscu zamieszkania przewidzianej w umowach o kredyt konsumencki zawartych na taki sam okres (i przewidujących taką samą liczbę rat) różni się w zależności od kwoty kredytu.

Stosowne dokumenty i wyjaśnienia Spółka złożyła w pismach z dni: 4 marca 2013 r., 20 marca 2013 r., 29 kwietnia 2013 r.

Analiza przedłożonych wyjaśnień i dokumentów wykazała, że Spółka może dopuszczać się działań stanowiących praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. W związku z powyższym, postanowieniem z dnia 21 czerwca 2013 r., Prezes Urzędu wszczął z urzędu postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania przez Spółkę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na:

1. niepodawaniu w umowach o kredyt konsumencki informacji o terminie wypłaty kredytu, co mogło stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie

konsumenckim (dalej również: ukk), a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

2. przedstawianiu w zawieranych umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej (zaniżonej) rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, co mogło być nieuczciwą praktyką rynkową zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

3. podawaniu w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie kredytu (nieuwzględniającej opłaty za obsługę w domu), co mogło być nieuczciwą praktyką rynkową zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (dalej również: upnpr), a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

4. stosowaniu opłaty za obsługę w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co mogło stanowić naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (dalej również: uznk), a w konsekwencji naruszać przepis art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W pismach z dnia 29 lipca 2013 r., 16 grudnia 2013 r., 14 kwietnia 2014 r. oraz 25 lipca 2014 r., 13 października 2014 r., 8 października 2015 r. oraz 14 grudnia 2015 r. (daty wpływu do Urzędu) Spółka odniosła się do poszczególnych zarzutów w poniższy sposób:

Ad I

Spółka w piśmie z dnia 29 lipca 2013 r., odnosząc się do zarzutu niepodawania w umowach o kredyt konsumencki informacji o terminie wypłaty kredytu, wskazała, że Tempo Finanse sp. z o.o. „stoi na stanowisku, że zakwestionowane postanowienia dotyczące braku podania w umowach terminu wypłaty kredytu (zarzut 1), wskutek nieprecyzyjnego zapisu mogą budzić wątpliwości co do faktycznego terminu wypłaty kredytu”. W związku z powyższym Spółka zadeklarowała, że doprecyzuje postanowienia w regulaminie pożyczek, dotyczące terminu wypłaty pożyczki w ten sposób, że zamieści postanowienie w brzmieniu: „nie później niż do dnia...”. Przedsiębiorca zadeklarował, że „wzorce umów (same umowy, względnie Regulamin pożyczek stanowiący integralną część wzorca) zostaną zmienione w taki sposób, aby wynikało z nich jednoznacznie, że termin wypłaty kredytu (przelewem, gotówką, czekiem – w zależności od rodzaju umowy) przypada w określonym dniu”.

W piśmie z dnia 16 grudnia 2013 r. Spółka poinformowała, że dokonano zmian w stosowanych wzorcach umów w zakresie udzielania konsumentowi informacji o terminie wypłaty kredytu oraz, że zmieniony wzorzec zostanie nadesłany niezwłocznie Prezesowi UOKiK.

Spółka nadesłała zmienione wzorce umowne (dnia 14 kwietnia 2014 r.). Zdaniem Spółki wdrożone zmiany dostosowawcze pozwalają na stwierdzenie, że Spółka nie stosuje praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W piśmie z dnia 25 lipca 2014 r. Spółka wskazała, że przekazane UOKiK wzorce umów pożyczki gotówkowej oraz wniosków o pożyczkę obowiązują od dnia 29 stycznia 2014 r., zaś regulamin pożyczek i formularz informacyjny – od dnia 16 października 2013 r. Spółka

poinformowała (w nawiązaniu do zarzutu I), że dokonała zmian w regulaminie i formularzu informacyjnym i zaczęła stosować nowe wzorce.

W piśmie z dnia 13 października 2014 r. pełnomocnik Spółki oświadczył, że Tempo Finanse sp. z o.o. wprowadza, z dniem 24 września 2014 r. zmiany związane z wykreśleniem zdania 2 pkt III.1 regulaminu pożyczek: „podpisując Umowę Pożyczki Pożyczkobiorca oświadcza, że „kwotę do wypłaty” otrzymał w całości” zastrzegając, że do dnia 15 października 2014 r. w obrocie będą funkcjonowały dwie wersje dokumentów – w poprzedniej i nowej wersji ze względu na brak technicznych możliwości natychmiastowego wycofania z obiegu starych wzorców umów. Do pisma załączono wzorec regulaminu pożyczek obowiązujący od dnia 15 października 2014 r. z postanowieniem w pkt III.1: „Pożyczkodawca przekazuje Pożyczkobiorcy „Kwotę do Wypłaty” w sposób wybrany przez Pożyczkobiorcę i określony na Wniosku o Pożyczkę. W przypadku, gdy Pożyczkobiorca wybrał sposób wypłaty „Kwoty do wypłaty” w formie czeku, czek zostanie mu przekazany w momencie podpisywania Umowy Pożyczki. Podpisując Umowę Pożyczki Pożyczkobiorca oświadcza, że czek na kwotę równą „Kwocie do Wypłaty otrzymał. Czek może być aktywny lub nieaktywny. Czek aktywny umożliwia podjęcie gotówki we wskazanej instytucji wypłacającej. Czek nieaktywny nie uprawnia do podjęcia gotówki do czasu podjęcia przez Pożyczkodawcę pozytywnej decyzji kredytowej. Decyzja kredytowa podejmowana jest w terminie 7 (słownie: siedmiu) dni od daty zawarcia Umowy Pożyczki. Pożyczkodawca poinformuje Pożyczkobiorcę o podjętej decyzji kredytowej. Pożyczkodawca zobowiązuje się do Aktywacji Czeku w terminie 7 (słownie: siedmiu) dni od dnia przekazania informacji o podjęciu pozytywnej decyzji kredytowej. W razie podjęcia negatywnej decyzji kredytowej Pożyczkodawca nie aktywuje czeku, a Umowa Pożyczki wygasa. W przypadku, gdy Pożyczkobiorca wybrał sposób wypłaty „Kwoty do Wypłaty” w formie przelewu na konto bankowe Pożyczkobiorcy, „Kwota do Wypłaty” zostanie przekazana na konto bankowe Pożyczkobiorcy do 7 (słownie: siedmiu) dni od podjęcia przez Pożyczkodawcę pozytywnej decyzji kredytowej. Decyzja kredytowa podejmowana jest w terminie do 7 (słownie: siedmiu) dni od daty zawarcia Umowy Pożyczki. Pożyczkodawca poinformuje Pożyczkobiorcę o podjętej decyzji kredytowej. W razie podjęcia negatywnej decyzji kredytowej Pożyczkodawca nie dokonuje przelewu pożyczki, a Umowa Pożyczki wygasa”.

W dniu 3 czerwca 2015 r. Tempo Finanse sp. z o.o. nadesłała wzorce umów obowiązujące po dniu 24 września 2014 r. Postanowienia precyzujące termin wypłaty pożyczki zostały we wzorcach utrzymane.

W piśmie z dnia 14 grudnia 2015 r. Spółka oświadczyła, że „zapropozowane zmiany odnośnie zarzutu 1 pozostają aktualne”.

Ad II, III

Spółka, w piśmie z dnia 29 lipca 2013 r., odnosząc się do zarzutów przedstawiania w zawieranych umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej (zaniżonej) rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania oraz podawania w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie kredytu (nieuwzględniającej opłaty za obsługę w domu), napisała: „jeżeli Prezes UOKiK żąda wliczenia obsługi w domu do rrs, to wówczas Tempo Finanse zostaje obligowana do oszacowania tego kosztu z góry (obowiązek podania z góry

kosztu kredytu konsumenckiego), uwzględniając wszelkie okoliczności i wykonywane czynności związane z tą obsługą, co jest trudne do oszacowania i wykonania przed udzieleniem kredytu i chociażby z tego powodu nie może być kosztem kredytu w rozumieniu art. 5 pkt 6 ukk.” Ponadto, według Spółki, „opłata za obsługę w domu nie jest obligatoryjnie związana z udzieleniem kredytu, zatem nie jest składową kosztem całkowitego”, o którym mowa w art. 5 pkt 6 ukk i nie powinna zostać uwzględniona w rrs. Tempo Finanse sp. z o.o. zadeklarowała (w przypadku nieprzyjęcia stanowiska Spółki) aneksować „wszystkie wzorce umów w ten sposób, aby rrs obliczone było według wzoru matematycznego zamieszczonego w Załączniku Nr 4 do ustawy o kredycie konsumenckim.”

Spółka wskazała, iż niewliczanie opłaty za obsługę pożyczki w domu konsumenta do całkowitego kosztu kredytu nie może naruszać przepisów ustawy o kredycie konsumenckim, ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ponieważ opłata nie jest obligatoryjnym elementem warunkującym udzielenie kredytu. Ponadto „w ocenie Tempo nie jest konieczne aby opłata za obsługę pożyczki w domu była wliczana w skład całkowitego kosztu kredytu z uwagi na to, że konsument nie jest zobowiązany do spłaty pożyczki w miejscu zamieszkania, jest to tylko jedna z opcji, a sama opłata ma charakter usługi dodatkowej, której poniesienie nie jest niezbędne do uzyskania kredytu”. Zdaniem Tempo Finanse sp. z o.o. poniesienie opłaty za obsługę w domu nie jest niezbędne do uzyskania kredytu. Konsument ma wybór, czy samodzielnie spłacać pożyczkę, czy też spłacać ją w miejscu zamieszkania przedstawicielowi Spółki – co wiąże się z poniesieniem dodatkowej opłaty.

W piśmie dnia z 16 grudnia 2013 r. Tempo Finanse sp. z o.o. podtrzymała swoje stanowisko, że brak jest podstaw, aby opłata za obsługę konsumenta w domu stanowiła jedną ze zmiennych służących do obliczenia wysokości rrs i uznała, że w sposób prawidłowy (tzn. zgodny z załącznikiem nr 4 ustawy o kredycie konsumenckim) dokonuje obliczenia rrs. Zdaniem Spółki nie sposób ww. postanowienia umownego interpretować inaczej niż w ten sposób, że usługa polegająca na obsłudze pożyczki w domu konsumenta ma charakter fakultatywny.

W piśmie z dnia 25 lipca 2014 r. Spółka poinformowała, że nie dokonała zmiany w sposobie obliczania rrs. Uwzględnianie tej opłaty w wysokości rrs byłoby, zdaniem Tempo Finanse sp. z o.o., sprzeczne z metodologią jej liczenia wskazaną w ustawie o kredycie konsumenckim. Spółka ponownie wskazała, że w sposób prawidłowy (tzn. zgodnie z załącznikiem nr 4 do ustawy o kredycie konsumenckim) oblicza rrs. Opłata związana z obsługą w domu konsumenta jest naliczana jedynie w wypadku, gdy konsument zdecyduje się na tego rodzaju opcję. Konsekwencją niewliczenia przez Spółkę kosztu obsługi w domu klienta (jako opłaty fakultatywnej) do całkowitego kosztu kredytu jest, zdaniem Tempo Finanse sp. z o.o., zaniechanie wliczania ww. opłaty fakultatywnej przy wyliczaniu rrs. Spółka, w tym samym piśmie, ponownie wskazała na nietrafność zarzutu III, uznała go za chybiony, w związku z czym zmiany dotyczące ww. zarzutu nie zostały, przez Tempo Finanse sp. z o.o. dokonane. Interpretacja wyłączająca koszty usług dodatkowych, których poniesienie nie jest niezbędne do uzyskania kredytu, z całkowitego kosztu kredytu, według Spółki, nie tylko wynika wprost z brzmienia art. 5 pkt 6 lit. b ustawy o kredycie konsumenckim, lecz z akceptowanego w doktrynie poglądu prawnego.

W piśmie z dnia 8 października 2015 r., odnosząc się do zarzutów II i III, Tempo Finanse sp. z o.o. zwróciła się do Prezesa Urzędu z wnioskiem o wydanie decyzji na podstawie art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Spółka w swoim piśmie zobowiązała się do „poprawienia stosowanego wzorca wyliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (rrso) poprzez zmianę kwestionowanego czynnika uwzględnianego, jako podstawa wyliczenia tego współczynnika – tj. całkowitego kosztu kredytu.” Spółka przyznała, że „w chwili obecnej Tempo nie kwalifikuje do całkowitego kosztu kredytu fakultatywnej opłaty za obsługę pożyczki w domu klienta” oraz napisała, że „zobowiązuje się do uwzględniania tego elementu w strukturze całkowitego kosztu kredytu”. Odnośnie zarzutu III Spółka wyjaśniła, że „zobowiązuje się do uwzględnienia kosztu fakultatywnej usługi obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania klienta w kalkulacji całkowitego kosztu kredytu.” Tempo Finanse sp. z o.o., odnośnie zarzutów II i III zobowiązała się „wprowadzić stosowne zmiany we wszystkich nowych wzorcach umów, przy kalkulatorach kredytowych, w przykładach reprezentatywnych zamieszczanych na stronach internetowych, a także we wszystkich materiałach reklamowych stosowanych przez TF, a dotyczących produktów z usługą obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania klienta, w których to całkowita kwota kredytu bezpośrednio lub pośrednio powinna być przedstawiana.”

W piśmie z dnia 14 grudnia 2015 r., zawierającym ostateczne stanowisko Tempo Finanse sp. z o.o. Spółka odnosząc się do zarzutów II, III podtrzymała swoje stanowisko, wyrażone we wcześniejszej korespondencji z Urzędem.

Ad IV

W piśmie z dnia 29 lipca 2013 r. Spółka nie zgodziła się ze stanowiskiem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dotyczącym stosowania opłaty za obsługę w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty. Spółka wyjaśniła, że opłata nie jest związana tylko i wyłącznie ze „stawieniem się wierzyciela w miejscu zamieszkania dłużnika, w celu odbioru świadczenia”. Spółka pod pojęciem opłat za obsługę pożyczki w domu rozumie m.in następujące czynności i opłaty: dojazd pracownika Spółki do miejsca zamieszkania klienta; pobranie gotówki od Klienta; dostarczenie gotówki do placówki poczty lub banku celem ich wpłaty na konto przeznaczone do rozliczeń; opłatę za wpłatę gotówki w placówce poczty lub banku; koszty wizyt kadry menadżerskiej, Kierownika Doradców, Kierownika Oddziału; ryzyko tzw. pustych wizyt związanych z nieobecnością konsumenta w domu mimo wcześniejszego ustalenia terminu.

W piśmie z dnia 16 grudnia 2013 r. Tempo Finanse sp. z o.o. wskazała, że nie sposób jest wyliczyć precyzyjnie wysokości opłaty za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania konsumenta tak, aby była ona zawsze na tym samym poziomie, albowiem wymaga to w każdym indywidualnym przypadku zastosowania innych zmiennych. Tym samym, zdaniem Spółki, umieszczenie tak obliczonej kwoty w treści wzorca, mającego charakter abstrakcyjny, jest niemożliwe. Podobnej argumentacji użyto w piśmie z dnia 25 lipca 2014 r. W ocenie Tempo Finanse sp. z o.o. w niniejszym stanie faktycznym stosowanie opłaty za obsługę w domu powiązanej z wysokością udzielonego konsumentowi kredytu nie stanowi naruszenia art. 3 ust. 1 uznk. Zdaniem Spółki naruszenie dobrych obyczajów nie zostało udowodnione w toku postępowania, nie wskazano ponadto jakie konkretnie dobre obyczaje zostały naruszone. Spółka argumentowała, że nie każde zachowanie naruszające dobre obyczaje może być uznane

za czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ust. 1 uznk, ale tylko takie, które jednocześnie zagrażają lub naruszają interes przedsiębiorcy. Dodatkowo Spółka wskazała, że art. 5 pkt 6 lit. b ustawy o kredycie konsumenckim stwierdza wprost, że opłata dodatkowa, która nie jest niezbędna do uzyskania kredytu nie musi być podana we wzorcu umowy jako jeden z elementów całkowitego kosztu kredytu. Tym samym, zdaniem Spółki, stosowana opłata dodatkowa o charakterze dobrowolnym może być ustalana w „dowolny” sposób.

W piśmie z dnia 8 października 2015 r., odnosząc się do zarzutu IV spółka zobowiązała się do „zmiany zasad kalkulowania opłaty za obsługę w domu w miejscu zamieszkania klienta tj. przedstawiania tej opłaty nie, w wysokości zmiennej dla każdej pożyczki, ale w wysokości stałej (zryczałtowanej), - jako opłaty za jedną wizytę u klienta, która zostanie określona w tabeli opłat, na podstawie, której zawierane będą umowy pożyczki z konsumentami.” Jednostkowy koszt wizyty w domu miałby wynosić [...] zł. Spółka zastrzegła jednocześnie możliwość zmian w przyszłości wysokości stawki za wizytę w domu klienta. Prezes Urzędu poinformował Spółkę, pismem z dnia 24 listopada 2015 r., o przyczynach nieprzyjęcia zobowiązania, dotyczącego zarzutu wymienionego w pkt. IV niniejszej decyzji.

W piśmie z dnia 14 grudnia 2015 r., zawierającym ostateczne stanowisko Tempo Finanse sp. z o.o. Spółka odnosząc się do zarzutu IV podtrzymała dotychczasowe argumenty oraz odniosła się do zawiadomienia Prezesa Urzędu o nieprzyjęciu zobowiązania Spółki. Tempo Finanse sp. z o.o. oświadczyła, że „zobowiązania podjęte w piśmie z dnia 2 października 2015 r. zostaną wykonane, niezależnie od merytorycznej oceny przez Prezesa UOKiK”.

Do akt postępowania w sprawie stosowania przez Tempo Finanse sp. z o.o. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów włączono stosowną część dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania wyjaśniającego.

Zawiadamiając o wszczęciu przedmiotowego postępowania, Prezes Urzędu poinformował Przedsiębiorcę o prawie ustosunkowania się do zarzutów postawionych w sentencji postanowienia o wszczęciu postępowania.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, Pożyczkodawca został poinformowany o możliwości wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji co do zebranych dowodów i materiałów. Pismem z dnia 27 sierpnia 2015 r. Prezes Urzędu zawiadomił Spółkę o zakończeniu postępowania dowodowego w przedmiotowej sprawie. Jednocześnie został wyznaczony siedmiodniowy termin na zapoznanie się strony z aktami niniejszej sprawy. Spółka skorzystała z przysługującego jej uprawnienia w dniu 8 września 2015 r.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił, co następuje:

Tempo Finanse spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy pod numerem 0000194754. Przedmiotem jej działalności są, między innymi, pozostałe formy udzielania kredytów. Spółka prowadzi działalność na terenie całej Polski.

Przy zawieraniu umów o pożyczkę z klientami, będącymi konsumentami w rozumieniu art. 22¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 121 ze zm.), tj. osobami fizycznymi dokonującymi z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z ich działalnością gospodarczą lub zawodową Spółka posługuje się wzorcami umownymi w rozumieniu art. 384 ww. ustawy zatytułowanymi: umowa pożyczki gotówkowej, wniosek o pożyczkę, regulamin promocji „pożyczka z oprocentowaniem 0% i bez prowizji” – zmiany obowiązujące od 13 kwietnia 2015 /dowód: załącznik nr 2 do pisma z dnia 29 maja 2015 r. – wpływ do Urzędu dnia 2 czerwca 2015 r./ aneks do umowy pożyczki gotówkowej z dnia..., formularz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego, lista kontrolna doradcy, oświadczenie o odstąpieniu od umowy pożyczkowej z dnia..., poręczenie – załącznik nr 7 do Umowy Pożyczki Gotówkowej, rejestr spłat dla klienta, tabele rat i oprocentowania – wariant z obsługą w miejscu zamieszkania, regulamin pożyczek, umowa pożyczki gotówkowej, wniosek o pożyczkę – zmiany obowiązujące od dnia 4 lutego 2015 r. /dowód: załącznik nr 1 do pisma z dnia 29 maja 2015 r., wpływ do Urzędu dnia 2 czerwca 2015 r./Wzorce obowiązujące od dnia 15 października 2014 r. zastąpione zostały nowymi. Zmiany dotyczyły aktualizacji danych teleadresowych, kosztów czynności windykacyjnych w części II formularza informacyjnego w opisie pola „terminy i sposób wypłaty kredytu” zwrot „wypłata gotówki” zamieniono na „realizacja czeku w urzędzie pocztowym (dotyczy tylko pożyczki z opcją spłat w miejscu zamieszkania/ przelew na rachunek bankowy Pożyczkobiorcy”.

Spółka oferuje konsumentom pożyczki z dwoma metodami jej obsługi tj.:

1) z obsługą pożyczki w domu (we wzorcu umowy pożyczki określoną jako: „obsługa spłat pożyczki w miejscu zamieszkania”) – Spółka dostarcza czek (z możliwością jego realizacji w Urzędzie Pocztowym) i odbiera kolejne raty spłacanej pożyczki w domu konsumenta, za co pobierana jest dodatkowa opłata: opłata za obsługę pożyczki w domu – nazwana w regulaminie pożyczek „opłatą za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania”,

2) bez obsługi pożyczki w domu – wypłata i spłata pożyczki odbywa się przelewem na konto.

Opłata za obsługę pożyczki w domu uzależniona jest od kwoty udzielanej pożyczki – im wyższa kwota pożyczki, tym wyższa opłata za obsługę pożyczki w domu. Na przykład: przy pożyczce w kwocie 500 zł udzielonej na 60 tygodni wynagrodzenie należne Spółce za obsługę spłat w miejscu zamieszkania wynosi [...] zł; przy kwocie 1000 zł udzielonej na ten sam okres opłata za obsługę w miejscu zamieszkania wynosi już [...] zł a przy kwocie 1500 zł zawartej na 60 tygodni kwota ta wynosi [...] zł; przy kwocie pożyczki 3000 zł zawartej na 45 tygodni opłata za obsługę w domu wynosi [...] zł, a przy kwocie 1000 zł pożyczki udzielonej na ten sam okres kwota jaką konsument musi zapłacić za obsługę w domu to [...] zł. /dowód: umowy zawarte w dniu 15 kwietnia 2015 r. przesłane jako załącznik nr 2 do pisma Spółki z dnia 6 sierpnia 2015 r. – wpływ do Urzędu w dniu 10 sierpnia 2015 r., umowy zawarte w dniu 8 stycznia 2014 r., 8 i 9 kwietnia 2014 r. przesłane jako załączniki nr 1 i 2 do pisma z dnia 22 lipca 2014 r. – wpływ do Urzędu 25 lipca 2015 r./.

Ad I

Prezes UOKiK, odnośnie zarzutu I ustalił, że Spółka we wzorcach umów obowiązujących od dnia 12 kwietnia 2012 r. nie wskazywała terminu wypłaty pożyczki w odniesieniu do wypłaty gotówkowej i za pomocą przelewu (przedsiębiorca może wypłacić

kredyt w gotówce, przelewem oraz za pomocą czeku). W pkt. III.1 „Regulaminu pożyczek” (obowiązującego od dnia 12 kwietnia 2012 r.) wskazano jedynie termin podjęcia decyzji kredytowej, ale nie określono terminu wypłaty kredytu w odniesieniu do wypłaty przelewem i gotówką. W przesłanych umowach pożyczek gotówkowych, zawartych z konsumentami w dniu 14 stycznia 2013 r. oraz w dniu 15 stycznia 2013 r. również termin wypłaty pożyczki nie został podany.

Dnia 14 kwietnia 2014 r. Spółka nadesłała zmienione wzorce umów tj. umowę pożyczki gotówkowej, wniosek o pożyczkę (obowiązujące od dnia 29 stycznia 2014 r.) oraz regulamin pożyczek i formularz informacyjny (obowiązujące od dnia 16 października 2013 r.). Spółka dokonała zmian w III.1 regulaminu pożyczek: „(...) Pożyczkodawca zobowiązuje się do Aktywacji Czeku w terminie do 7 (słownie: siedmiu) dni od dnia przekazania informacji o podjęciu pozytywnej decyzji kredytowej. W razie podjęcia negatywnej decyzji kredytowej Pożyczkodawca nie aktywuje czeku, a Umowa Pożyczki wygasa. W przypadku, gdy Pożyczkobiorca wybrał sposób wypłaty „Kwoty do Wypłaty” w formie przelewu na konto bankowe Pożyczkobiorcy „Kwota do Wypłaty” zostanie przekazana na konto bankowe Pożyczkobiorcy do 7 (słownie: siedmiu) dni od podjęcia przez Pożyczkodawcę pozytywnej decyzji kredytowej. Decyzja kredytowa podejmowana jest w terminie do 7 (słownie: siedmiu) dni od daty zawarcia Umowy Pożyczki. Pożyczkodawca poinformuje Pożyczkobiorcę o podjętej decyzji kredytowej. W razie podjęcia negatywnej decyzji kredytowej Pożyczkodawca nie dokonuje przelewu pożyczki, a Umowa wygasa”. Zmian dokonano również w IV.2 ww. regulaminu poprzez dodanie zdania: „Kwota do Wypłaty” zostanie przekazana na konto bankowe wskazane przez Pożyczkobiorcę w terminie do 7 (słownie: siedmiu) dni od daty zawarcia Umowy Pożyczki”.

Spółka wprowadziła kolejne zmiany, w zakresie zarzutu I, z dniem 24 września 2014 r., zaznaczając jednak, że do dnia 15 października 2014 r. w obrocie będą funkcjonowały dwie wersje dokumentów – w poprzedniej i nowej wersji. Po usunięciu postanowienia z pkt III.1 regulaminu pożyczek zdania 2: „Podpisując Umowę Pożyczki, Pożyczkobiorca oświadcza, że „Kwotę do Wypłaty” otrzymał w całości” postanowienia regulaminu III.1 otrzymały brzmienie: „(...) Pożyczkodawca przekaże Pożyczkobiorcy „Kwotę do Wypłaty” w sposób wybrany przez Pożyczkobiorcę i określony na Wniosku o Pożyczkę. W przypadku, gdy Pożyczkobiorca wybrał sposób wypłaty „Kwoty do Wypłaty” w formie czeku, czek zostanie mu przekazany w momencie podpisywania Umowy Pożyczki”. Pkt III.1 regulaminu, obowiązujący od dnia 15 października 2014 r. otrzymał brzmienie: „Pożyczkodawca przekaże Pożyczkobiorcy „Kwotę do Wypłaty” w sposób wybrany przez Pożyczkobiorcę i określony na Wniosku o Pożyczkę. W przypadku, gdy Pożyczkobiorca wybrał sposób wypłaty „Kwoty do wypłaty” w formie czeku, czek zostanie mu przekazany w momencie podpisywania Umowy Pożyczki. Podpisując Umowę Pożyczki Pożyczkobiorca oświadcza, że czek na kwotę równą „Kwocie do Wypłaty” otrzymał. Czek może być aktywny lub nieaktywny. Czek aktywny umożliwia podjęcie gotówki we wskazanej instytucji wypłacającej. Czek nieaktywny nie uprawnia do podjęcia gotówki do czasu podjęcia przez Pożyczkodawcę pozytywnej decyzji kredytowej. Decyzja kredytowa podejmowana jest w terminie 7 (słownie: siedmiu) dni od daty zawarcia Umowy Pożyczki. Pożyczkodawca poinformuje Pożyczkobiorcę o podjętej decyzji kredytowej. Pożyczkodawca zobowiązuje się do Aktywacji Czeku w terminie 7 (słownie: siedmiu) dni od dnia przekazania informacji o podjęciu pozytywnej decyzji kredytowej. W razie podjęcia negatywnej decyzji kredytowej Pożyczkodawca nie aktywuje czeku, a Umowa Pożyczki wygasa. W przypadku,

gdy Pożyczkobiorca wybrał sposób wypłaty „Kwoty do Wypłaty” w formie przelewu na konto bankowe Pożyczkobiorcy, „Kwota do Wypłaty” zostanie przekazana na konto bankowe Pożyczkobiorcy do 7 (słownie: siedmiu) dni od podjęcia przez Pożyczkodawcę pozytywnej decyzji kredytowej. Decyzja kredytowa podejmowana jest w terminie do 7 (słownie: siedmiu) dni od daty zawarcia Umowy Pożyczki. Pożyczkodawca poinformuje Pożyczkobiorcę o podjętej decyzji kredytowej. W razie podjęcia negatywnej decyzji kredytowej Pożyczkodawca nie dokonuje przelewu pożyczki, a Umowa Pożyczki wygasa”. Wprowadzono jednocześnie zmiany we wniosku o pożyczkę, modyfikując część III wniosku: „wnioskowana pożyczka” poprzez – w części: „preferowany sposób wypłaty pożyczki” usunięcie zwrotu „gotówka” zaś w części dotyczącej czeku dodano zapis: „dotyczy tylko pożyczki z usługą obsługi w miejscu zamieszkania”. W zakresie formularza informacyjnego cz. II – w części dotyczącej czeku – doprecyzowano zapis, dodając fragment: „dotyczy tylko pożyczki z usługą obsługi w miejscu zamieszkania”. W ten sposób w rubryce części II formularza informacyjnego „terminy i sposób wypłaty kredytu w jaki sposób i w jakim terminie otrzyma Pan/Pani środki pieniężne” znalazło się postanowienie o treści: „wypłata w terminie maksymalnie czternastu dni roboczych od daty podpisania Umowy Pożyczki w przypadku pozytywnej weryfikacji dokumentów pożyczkowych. Realizacja czeku w urzędzie pocztowym (dotyczy tylko pożyczki z opcją obsługi spłat w miejscu zamieszkania)/przelew na rachunek bankowy Pożyczkobiorcy”.

Ad II, III

Prezes Urzędu, dokonując analizy zawartych przez Spółkę umów, które zgromadzono w toku postępowania ustalił, że Spółka mogła przedstawiać nieprawdziwe informacje o wysokości rrs. Na przykład w umowie zawartej dnia 8 stycznia 2014 r. (przesłanych jako załącznik nr 1 do pisma Spółki z dnia 25 lipca 2014 r.) przy kwocie pożyczki 2 000 zł (spłata w 60 ratach tygodniowych) Spółka przedstawiła informację o rrs. w wysokości [...] %, podczas gdy w rzeczywistości wynosi ona 331,72 %.

W umowach zawartych dnia 15 kwietnia 2015 r. (przesłanych jako załącznik nr 2 do pisma Spółki z dnia 10 sierpnia 2015 r.) przy kwocie pożyczki 1000 zł (spłata w 60 ratach tygodniowych) rrs. zadeklarowane przez Spółkę w wysokości [...] % faktycznie wynosiło 301,44 %, przy kwocie pożyczki 3000 zł (spłata w 45 ratach tygodniowych) rrs. zadeklarowane przez Spółkę w wysokości [...] % faktycznie wynosi 489,61 %.

Prezes Urzędu ustalił, badając przesłane umowy, że Spółka podawała w nich nieprawdziwe informacje o całkowitym koszcie kredytu. W żadnej z przesłanych umów opłata za obsługę w domu nie została uwzględniona w całkowitym koszcie kredytu oraz rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania/dowód: załączniki do pism z dnia: 25 lutego 2013 r., 22 lipca 2014 r. (wpływ do Urzędu 25 lipca 2014 r.), 29 maja 2015 r. (wpływ do Urzędu 2 czerwca 2015 r.) – umowy z dnia: 14 stycznia 2013 r., 15 stycznia 2013 r., 8 kwietnia 2014 r., 9 kwietnia 2014 r., 15 kwietnia 2015 r./

Prezes Urzędu ustalił, iż Tempo Finanse spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, w ramach umowy pożyczki gotówkowej, pobiera od konsumentów opłatę za obsługę w domu (w § 2 umów pożyczek gotówkowych zawieranych przez Spółkę występującą jako „obsługa spłat pożyczki w miejscu zamieszkania”). Pkt I regulaminu pożyczek „wstępne postanowienia i definicje” określa pojęcie tej opłaty jako: wynagrodzenie

przewidziane Umową Pożyczki, pobierane przez Pożyczkodawcę od Pożyczkobiorcy w przypadku wyboru przez Pożyczkobiorcę Opcji obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania. Opcję obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania zdefiniowano jako: metodę obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania Pożyczkobiorcy, do wyboru przez Pożyczkobiorcę, polegającą na spłacie rat pożyczki poprzez odbiór przez Doradcę spłacanych przez Pożyczkobiorcę rat pożyczki w miejscu zamieszkania Pożyczkobiorcy.

Opłata za obsługę w domu pobierana jest w zamian za odbiór rat pożyczki w miejscu zamieszkania konsumenta przez przedstawiciela pożyczkodawcy – wierzyciel stawia się w miejscu zamieszkania dłużnika w celu odbioru świadczenia. Ponadto Spółka nie uwzględnia w całkowitym koszcie kredytu opłaty za obsługę w domu bez względu na fakt, czy pożyczkobiorca wybrał opcję pożyczki z obsługą w domu, czy bez opcji obsługi w domu.

Zgodnie z informacjami przesłanymi przez Tempo Finanse sp. z o.o. Spółka zawarła z konsumentami w 2014 r. [...] umowy, w tym [...] umów zawarto z opcją obsługi w domu. W okresie od stycznia do końca maja 2015 r. Spółka zawarła [...] umów, w tym [...] z opcją obsługi w domu /dowód: załącznik nr 1 do pisma Spółki z dnia 10 sierpnia 2015 r./.

Ad IV

Prezes UOKiK ustalił, iż dla pożyczek o takiej samej liczbie rat opłata za obsługę spłat pożyczki w miejscu zamieszkania ustalana jest na różnym poziomie. Wysokość kwoty opłaty za obsługę w domu ustalana jest na podstawie wysokości kwoty udzielonej pożyczki a nie ilości rat. Przykładowo: dla pożyczki w kwocie 600 zł na 60 tygodni opłata za obsługę pożyczki w domu wynosi [...] zł /dowód: umowa zawarta z konsumentem dnia 8 stycznia 2014 r. – dokument przesłany jako załącznik nr 1 do pisma, które wpłynęło do Urzędu 25 lipca 2014 r./, dla pożyczki w kwocie 1000 zł na 60 tygodni opłata za obsługę pożyczki w domu wynosi [...] zł /dowód: umowa zawarta z konsumentem dnia 8 kwietnia 2014 r. – dokument przesłany jako załącznik nr 2 do pisma, które wpłynęło do Urzędu 25 lipca 2014 r./, dla pożyczki w kwocie 1500 zł na 60 tygodni, opłata ta wynosi [...] zł /dowód: umowa zawarta z konsumentem dnia 9 kwietnia 2014 r. – dokument przesłany jako załącznik nr 2 do pisma, które wpłynęło do Urzędu 25 lipca 2014 r./, a dla pożyczki w kwocie 2000 zł na 60 tygodni, opłata ta wynosi [...] zł /dowód: umowa zawarta z konsumentem dnia 8 stycznia 2014 r. – dokument przesłany jako załącznik nr 1 do pisma, które wpłynęło do Urzędu 25 lipca 2014 r./.

W przypadku umów zawartych z konsumentami dnia 8 stycznia 2014 r.: dla pożyczki w kwocie 1000 zł na 60 tygodni, opłata ta wynosi [...] zł, zaś dla pożyczki w kwocie 3000 zł na 45 tygodni, opłata ta wynosi [...] zł /dowód: dokumenty przesłane jako załącznik nr 2 do pisma, które wpłynęło do Urzędu 25 lipca 2014 r./

Oceniając przedstawiony stan faktyczny Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Naruszenie interesu publicznego

Stosownie do art. 1 ust. 1 uokik, ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa Urzędu jest prowadzona w interesie publicznym. Naruszenie interesu publicznego stanowi podstawę do rozstrzygnięcia przez Prezesa Urzędu sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Interes publiczny

zostaje naruszony w szczególności wówczas, gdy określonymi działaniami przedsiębiorcy dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, względnie, gdy wywołują one na rynku niekorzystne zjawiska, powodując zaburzenia w jego prawidłowym funkcjonowaniu (por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 24 października 1991 r., sygn. akt XVII Amr 8/90). W ocenie Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publiczny, gdyż wiąże się z ochroną praw potencjalnie nieograniczonej liczby konsumentów, którzy mogli być narażeni na negatywne skutki praktyk stosowanych przez Tempo Finanse sp. z o.o. Interes publiczny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Z uwagi na to, że w niniejszej sprawie ma miejsce naruszenie przez Spółkę interesu publicznego (w zakresie zarzutów I, IV) oraz może mieć miejsce naruszenie interesu publicznego (w zakresie zarzutów II, III), możliwe jest poddanie kwestionowanych działań Pożyczkodawcy ocenie w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, pod kątem stosowania przez Spółkę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 uokik, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Natomiast art. 24 ust. 2 uokik stanowi między innymi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed wymierzonymi w nie naruszeniami, polegającymi na sprzecznych z prawem działaniach przedsiębiorców.

W związku z powyższym, dla uznania działania przedsiębiorcy za niezgodnego z zawartym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów należy wykazać, że spełnione zostały kumulatywnie trzy następujące przesłanki:

1. kwestionowane działanie jest działaniem przedsiębiorcy,
2. działanie to godzi w zbiorowy interes konsumentów,
3. działanie to jest bezprawne.

Uprawdopodobnienie stosowania przez Tempo Finanse spółki z ograniczoną odpowiedzialnością praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w zakresie zarzutów II, III

Zgodnie z art. 24 ust. 1 uokik, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Art. 24 ust. 2 uokik stanowi zaś, iż przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności:

- 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.);
- 2) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji;
- 3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.

Konsumentem w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest osoba fizyczna dokonująca z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio

z jej działalnością gospodarczą lub zawodową (art. 22¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, t.j. z 2014 r., poz. 121 ze zm.; dalej także „kc”, w zw. z art. 4 pkt 12 uokik). Zbiorowe interesy konsumentów podlegają ochronie przed działaniami przedsiębiorców, które są sprzeczne z prawem, tj. przepisami określonych aktów prawnych oraz zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 uokik, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania - że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań.

Prezes Urzędu może zatem wydać decyzję zobowiązującą, jeżeli spełnione są łącznie dwie przesłanki: i) w trakcie postępowania administracyjnego uprawdopodobniono, że przedsiębiorca stosuje praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów oraz ii) przedsiębiorca zobowiązał się do podjęcia lub zaniechania działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom. Uprawdopodobnienie w omawianym przypadku oznacza, że Prezes Urzędu odstępuje od udowodnienia określonych faktów.

Status przedsiębiorcy

Zakaz naruszenia zbiorowych interesów konsumentów odnosi się do przedsiębiorców. Art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera legalną definicję przedsiębiorcy, zgodnie z którą pod tym pojęciem rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, a także: (a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, (b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu, (c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 13, (d) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2, z wyłączeniem przepisów dotyczących koncentracji.

Przedsiębiorcą, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j.: Dz. U. z 2013 r., poz. 672 ze zm.) jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Działalnością gospodarczą, w myśl art. 2 ww. ustawy, jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Podmiot będący stroną niniejszego postępowania ma status przedsiębiorcy w rozumieniu powołanego powyżej art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, gdyż jest spółką prawa handlowego wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzącą działalność gospodarczą we własnym imieniu. Tym samym oznacza to, iż zachowanie Tempo sp. z o.o. podlega kontroli dokonywanej na podstawie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Bezprawność działań

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Bezprawność jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. Źródłem tych zasad są normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów.

Przesłanka bezprawności zostanie omówiona szczegółowo przy każdym zarzucie.

Wykazanie bezprawności w odniesieniu do praktyki Spółki określonej w pkt I sentencji decyzji

W pkt. I sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie Tempo Finanse sp. z o.o. polegające na niepodawaniu w umowach o kredyt konsumencki informacji o terminie wypłaty kredytu, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 5 ustawy o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji narusza art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z treścią art. 30 ust. 1 pkt 5 ustawy o kredycie konsumenckim umowa o kredyt konsumencki powinna określać terminy i sposób wypłaty kredytu.

Spółka w umowie o kredyt konsumencki nie wskazała terminu wypłaty kredytu w odniesieniu do wypłaty gotówkowej i za pomocą przelewu. W pkt. III.1 „Regulaminu pożyczek” wskazano jedynie termin podjęcia decyzji kredytowej, ale nie określono terminu wypłaty kredytu w odniesieniu do wypłaty przelewem i gotówką (można uznać, że taki termin wskazano w natomiast stosunku do wypłaty za pomocą czeku). Wskazane działanie narusza ciążący na przedsiębiorcy obowiązek informacyjny.

Art. 24 ust 2 uokik każe rozumieć pod pojęciem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów m.in. naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji. Jeśli takie działanie godzi w zbiorowe interesy konsumentów, może być uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Niewątpliwie brak informacji o terminie wypłaty pożyczki w umowach, jest naruszeniem obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji. Informacja o terminie wypłaty pożyczki jest kwestią bardzo istotną dla konsumenta, który taką pożyczkę zawarł.

Wobec powyższego Prezes Urzędu uznał działanie Spółki polegające na niepodawaniu w umowach o kredyt konsumencki informacji o terminie wypłaty kredytu za działanie bezprawne, naruszające ustawę o kredycie konsumenckim.

We wzorcach umów tj. umowie pożyczki gotówkowej, wniosku o pożyczkę, (obowiązujących od dnia 29 stycznia 2014 r.) a także regulaminie pożyczek i formularzu informacyjnym (obowiązujących od 16 dnia października 2013 r.) Spółka wprowadziła zmiany w Pkt III.1 oraz IV.2 regulaminu pożyczek, w których Pożyczkodawca wprowadził informacje o terminach aktywacji czeku oraz przekazania przez Spółkę „kwoty do wypłaty” na konto bankowe Pożyczkobiorcy (w przypadku podjęcia pozytywnej decyzji kredytowej).

Spółka wprowadziła kolejne zmiany, dotyczące formy i terminu przekazania „kwoty do wypłaty” Pożyczkobiorcy przez Pożyczkodawcę, z dniem 24 września 2014 r. (jednak do dnia 15 października 2014 r. w obrocie funkcjonowały dwie wersje dokumentów – w poprzedniej i nowej wersji). Spółka zaznaczyła, że od dnia 15 października 2014 roku „jedynym dopuszczonym do używania dokumentem będzie najnowsza wersja dokumentów”.

Od dnia 15 października 2014 r. Spółka zawierając z konsumentami umowy pożyczki, stosuje wyłącznie wzorce umów ze zmodyfikowaną treścią, zawierającą dokładnie określony termin wypłaty pożyczki. Ostatnia umowa, przed modyfikacją jej treści, mogła zostać zatem zawarta dnia 14 października 2014 r. Mając na uwadze maksymalny okres na jaki zawierane są przez Spółkę umowy pożyczek, tj. 60 tygodni, należy przyjąć, że datą, od której w obrocie z konsumentami nie funkcjonują już umowy niezawierające informacji o terminie wypłaty kredytu jest dzień 9 grudnia 2015 r.

Powyższe zmiany zostały utrzymane w kolejnych wzorcach umów /dowód: załączniki nr 1 i 2 do pisma Spółki z dnia 29 maja 2015 r. – wpływ do Urzędu dnia 2 czerwca 2015 r./

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie I sentencji decyzji.

Uprawdopodobnienie bezprawności działania w odniesieniu do praktyki Spółki określonej w pkt II sentencji decyzji

Jako zachowania przedsiębiorcy, które stanowią praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów ustawodawca wskazuje w szczególności nieuczciwe praktyki rynkowe (art. 24 ust. 2 pkt 3 uokik). Oznacza to, że jeśli mamy do czynienia z nieuczciwą praktyką rynkową w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, która jednocześnie godzi w zbiorowe interesy konsumentów, takie działanie w świetle prawa może zostać uznane się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

W związku z powyższym, przedmiotem rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu będzie uprawdopodobnienie, że w omawianym stanie faktycznym Spółka stosowała nieuczciwą praktykę rynkową polegającą na przedstawianiu w zawieranych umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej (zaniżonej) rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, co może stanowić nieuczciwą praktyką rynkową zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 upnpr, stosowana przez przedsiębiorcę wobec konsumentów praktyka rynkowa jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny

sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu.

Art. 4 ust. 2 ustawy zawiera otwarty katalog nieuczciwych praktyk rynkowych, wyróżnia m.in. praktyki rynkowe wprowadzające w błąd. Praktyki te mogą polegać zarówno na działaniu (art. 5) jak i zaniechaniu (art. 6), przy czym nie są one zakazane w każdych okolicznościach (art. 7). Oznacza to, że przypisanie przedsiębiorcy stosowania praktyk rynkowych wprowadzających w błąd wymaga odniesienia zarówno do ogólnej definicji nieuczciwej praktyki rynkowej zawartej w art. 4 ust. 1 ustawy, jak również definicji praktyki wprowadzającej w błąd zawartej w art. 5 lub art. 6 ustawy.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 upnpr, praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Wprowadzającym w błąd działaniem może być w szczególności rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji (art. 5 ust. 2 pkt 1 upnpr).

Praktyka rynkowa

Przez praktykę rynkową rozumie się zgodnie z art. 2 pkt 4 upnpr - działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy, sposób postępowania, oświadczenie lub informację handlową, w szczególności reklamę i marketing, bezpośrednio związane z promocją lub nabyciem produktu przez konsumenta. Pojęcie produktu wskazane w art. 2 pkt 3 upnpr ma szeroki zakres i obejmuje także usługę. Zatem udzielanie przez Tempo Finanse sp. z o.o. kredytów konsumenckich spełnia powyższe kryteria i może zostać uznane za praktykę rynkową w rozumieniu niniejszej ustawy.

Model przeciętnego konsumenta

Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym posługuje się pojęciem przeciętnego konsumenta. To w odniesieniu do przeciętnego konsumenta powinna być dokonywana ocena każdej praktyki rynkowej, w tym praktyki polegającej na przedstawianiu w zawartych umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwych informacji. Będące przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia uprawdopodobnienie zachowanie Spółki w zakresie stosowania praktyki polegającej na przedstawianiu w zawieranych umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej (zaniżonej) rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania powinno być zatem oceniane z perspektywy przeciętnego konsumenta.

Przepis art. 2 pkt 8 ww. ustawy za przeciętnego uznaje konsumenta, który jest dostatecznie dobrze poinformowany, uważny i ostrożny. Wymaga zarazem dokonania oceny tych cech z uwzględnieniem czynników społecznych, kulturowych, językowych i przynależności danego konsumenta do szczególnej grupy konsumentów, przez którą rozumie się dającą się jednoznacznie zidentyfikować grupę konsumentów, szczególnie podatną na oddziaływanie praktyki rynkowej lub na produkt, którego praktyka rynkowa dotyczy, ze względu na szczególne cechy, takie jak wiek, niepełnosprawność fizyczna lub umysłowa.

W przedmiotowej sprawie rekonstruowany model przeciętnego konsumenta dotyczy konsumenta zawierającego ze Spółką umowę pożyczki. Adresatem działań Tempo Finanse sp.

z o.o., polegających na udzielaniu kredytów konsumenckich, jest ogół konsumentów. Przyjąć należy, że oferta handlowa Pożyczkodawcy, kierowana jest do niedookreślonej grupy osób fizycznych, konsumentów, którzy zawierają umowę w celu bezpośrednio niezwiązanym z działalnością gospodarczą. Charakter oferowanej usługi finansowej nie wskazuje na to, by Pożyczkodawca kierował swoją ofertę do szczególnej grupy konsumentów, która mogłaby zostać wyodrębniona na podstawie określonej i wspólnej im cechy. Przyjęty zatem w niniejszej sprawie model przeciętnego konsumenta nie odwołuje się do szczególnej grupy konsumentów. Przez przeciętnego konsumenta należy rozumieć konsumenta dostatecznie dobrze (przeciętnie) rozważnego i zorientowanego, mającego prawo do uzyskiwania od przedsiębiorcy rzetelnych informacji przekazywanych w sposób niewprowadzający w błąd. Wskazanie na cechy takie jak dostateczne poinformowanie, uwaga oraz ostrożność określa pewien zespół cech mentalnych konsumenta (jego „przeciętność”), polegającą na tym, że z jednej strony możemy wymagać od niego pewnego stopnia wiedzy i orientacji w rzeczywistości, lecz z drugiej strony nie możemy uznać, że jego wiedza jest kompletna i profesjonalna. W niniejszej sprawie przeciętny konsument, zawierający ze Spółką umowę pożyczki miał zatem prawo do uzyskania informacji o prawidłowo obliczonej rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania i całkowitym koszcie kredytu.

Nieuczciwa praktyka rynkowa

Zgodnie z orzecznictwem TSUE (wyrok z dnia 19 września 2013 r. w sprawie CHS Tour Services GmbH przeciwko Team4 Travel GmbH, C-435/11), w sytuacji gdy działania przedsiębiorcy spełniają wymagania nieuczciwej praktyki wprowadzającej odbiorcę w błąd, to nie zachodzi konieczność badania, czy taka praktyka jest również sprzeczna z dobrymi obyczajami, które na gruncie art. 5 ust. 2 pkt a dyrektywy 2005/29/WE zdefiniowane zostały jako wymogi staranności zawodowej. Identyczny pogląd w tym zakresie wyraził również Sąd Najwyższy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2013 r., sygn. III SK 34/13). Od 25 grudnia 2014 r. zmianie uległ art. 4 ust. 2. upnpr /znowelizowany w związku z wejściem w życie art. 49 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. 2014, poz. 827)/, który otrzymał brzmienie: „Za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się w szczególności praktykę rynkową wprowadzającą w błąd oraz agresywną praktykę rynkową, a także stosowanie sprzecznego z prawem kodeksu dobrych praktyk.”

Dobre obyczaje

Praktyka stosowana przez Spółkę może naruszać dobre obyczaje kontraktowe, które powinny charakteryzować profesjonalistę. Dobre obyczaje pozostają klauzulą generalną, która podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Zgodnie z poglądem doktryny sprzeczne z dobrymi obyczajami są działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności (...) czyli takie działanie, które potocznie określone jest jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania¹. W zakresie określenia istoty poszanowania dobrych obyczajów orzecznictwo odwołuje się m.in. do istoty dobrego obyczaju jako szeroko rozumianego szacunku dla drugiego człowieka. Przy takim założeniu sprzeczne z

¹ K. Pietrzykowski red., Kodeks cywilny. Komentarz, Warszawa 2002 r., str. 804.

dobrym obyczajem jest m.in. nierzetelne udzielanie informacji konsumentom.² Obowiązek informowania partnera o istotnych (z jego punktu widzenia) okolicznościach dotyczących m.in. przedmiotu świadczenia, a także powinność czynienia tego w sposób prawdziwy, rzeczowy i kompletny – jest cechą generalną prawa umów i wypływa z obowiązku lojalnego kontraktowania³.

W niniejszej sprawie dobre obyczaje należy ocenić jako prawo do uzyskania rzetelnej i pełnej informacji na temat rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (a także informacji o całkowitym koszcie kredytu oraz stosowanie opłat za obsługę w domu, której wysokość odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty – o czym mowa będzie w uzasadnieniu bezprawności zarzutu III i IV decyzji).

Działanie Spółki mogło naruszać dobre obyczaje, polegające na obowiązku rzetelnego informowania słabszej strony stosunku zobowiązaniowego, czyli konsumenta o istotnych parametrach kredytu (cenie).

Uprawdopodobnienie wprowadzenia w błąd konsumenta

Wprowadzające w błąd działanie, o którym mowa w przepisie art. 5 ust. 1 upnpr, mogło przejawiać się w posługiwaniu się przez Spółkę nieprawdziwej (zaniżonej) rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania.

Rzeczywista roczna stopa oprocentowania to całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym (art. 5 pkt 12 ukk). Obowiązek podawania RRSO w formularzu informacyjnym i umowie o kredyt konsumencki został wprowadzony w całej Unii Europejskiej (w Polsce tę kwestię uregulowano w art. 14 w zw. z art. 13 ust 1 pkt 7 ukk oraz w art. 30 pkt 7 ukk) w celu zapewnienia możliwie największej przejrzystości i porównywalności ofert.

W ocenie Prezesa Urzędu działania Spółki polegające na podawaniu nieprawdziwej informacji o RRSO mogły wprowadzać konsumentów w błąd. Niska wartość RRSO wskazana w umowie mogła wywołać u konsumenta wrażenie, iż zawarcie umowy na zasadach zaproponowanych przez Spółkę jest wyjątkowo korzystne. Tym samym, konsument mógł na podstawie tej informacji dokonać wyboru mniej korzystnej dla niego oferty kredytowej (czyli do podjęcia decyzji, której w niezakłóconych warunkach konsument nie podjąłby). Na podstawie tej informacji zachowanie konsumenta mogło być istotnie zniekształcone w trakcie zawierania umowy (błędna informacja w umowie). Za informacje istotne należy uznać takie informacje, od których konsument uzależniał podjęcie decyzji dotyczącej umowy, a przedsiębiorca nie podał tych informacji konsumentowi lub podał je w sposób nierzetelny. Bezspornym jest, że przedstawianie w zawieranych umowach o kredyt konsumencki prawdziwej rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania stanowi dla konsumenta informację istotną.

Nawet uważny, ostrożny i należycie poinformowany konsument mógł być narażony na podjęcie błędnej decyzji polegającej na zawarciu umowy o kredyt konsumencki pod wpływem działań Spółki, gdyż wyliczenie RRSO wymaga zastosowania skomplikowanego wzoru

² Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 marca 2005 r., VI ACa 774/2004.

³ Ewa Łętowska, Prawo umów konsumenckich, wyd. II, Warszawa 2002, str. 215-216.

matematycznego (znajdującego się w załączniku nr 4 do ukk). Umiejętność dokonania tego obliczenia wykracza poza wiedzę, jaką może posiadać przeciętny konsument. Nie bez znaczenia jest również fakt, że w internecie są dostępne liczne kalkulatory RRSO, których użycie prowadzi do uzyskania różnych, często błędnych wyników. Tym samym konsument nie ma możliwości dokonania weryfikacji obliczeń Spółki. Ponadto należy zauważyć, że konsument nie ma obowiązku weryfikacji prawidłowości danych, które podaje mu podmiot profesjonalny. W tych okolicznościach należy wymagać od przedsiębiorców przywiązywania szczególnej wagi do prawidłowego informowania konsumentów w tym zakresie. Działanie Spółki można było zatem uznać za nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 upnr.

Uprawdopodobnienie zniekształcenia zachowania rynkowego przeciętnego konsumenta

W zakresie praktyki polegającej na przedstawianiu w zawieranych umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej (zaniżonej) rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania mogło dochodzić do istotnego zniekształcenia zachowania rynkowego przeciętnego konsumenta (a więc jego decyzji dotyczącej umowy). Zniekształcenie zachowania rynkowego przeciętnego konsumenta polega na podjęciu lub możliwości podjęcia określonej decyzji dotyczącej umowy, w sytuacji, gdy wobec innego (uczciwego) zachowania (praktyki rynkowej) przedsiębiorcy, konsument podjąłby lub mógłby podjąć decyzję odmienną. Do istotnego zniekształcenia zachowania rynkowego przeciętnego konsumenta mogło dojść w trakcie zawierania umowy, jak również po jej zawarciu. Nieprzekazywanie pożyczkobiorcom rzetelnych informacji mogło mieć wpływ na podejmowanie przez nich decyzji o podpisaniu umowy pożyczki. Zawierając umowę mogli być przekonani, że jej warunki są znacznie korzystniejsze niż w rzeczywistości.

Zdaniem Prezesa Urzędu, przeciętny konsument spotykając się z ofertą Spółki mógł podjąć decyzję dotyczącą umowy, której inaczej by nie podjął lub skorzystać z oferty bardziej dla niego korzystnej np. wybierając ofertę innego Pożyczkodawcy.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie II sentencji decyzji.

Uprawdopodobnienie bezprawności działania w odniesieniu do praktyki Spółki określonej w pkt III sentencji decyzji

Jako zachowania przedsiębiorcy, które stanowią praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów ustawodawca wskazuje w szczególności nieuczciwe praktyki rynkowe (art. 24 ust. 2 pkt 3 uokik). Oznacza to, że jeśli mamy do czynienia z nieuczciwą praktyką rynkową w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, która jednocześnie godzi w zbiorowe interesy konsumentów, takie działanie w świetle prawa może zostać uznane się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

W związku z powyższym, przedmiotem rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu będzie uprawdopodobnienie, że w omawianym stanie faktycznym Spółka stosowała nieuczciwą praktykę rynkową polegającą na przedstawianiu w zawieranych umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej (zaniżonej) rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, co może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1

ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 upnpr, stosowana przez przedsiębiorcę wobec konsumentów praktyka rynkowa jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu.

Art. 4 ust. 2 ustawy zawiera otwarty katalog nieuczciwych praktyk rynkowych, wyróżnia m.in. praktyki rynkowe wprowadzające w błąd. Praktyki te mogą polegać zarówno na działaniu (art. 5) jak i zaniechaniu (art. 6), przy czym nie są one zakazane w każdych okolicznościach (art. 7). Oznacza to, że przypisanie przedsiębiorcy stosowania praktyk rynkowych wprowadzających w błąd wymaga odniesienia zarówno do ogólnej definicji nieuczciwej praktyki rynkowej zawartej w art. 4 ust. 1 ustawy, jak również definicji praktyki wprowadzającej w błąd zawartej w art. 5 lub art. 6 ustawy.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 upnpr, praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Wprowadzającym w błąd działaniem może być w szczególności rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji (art. 5 ust. 2 pkt 1 upnpr).

Praktyka rynkowa, model przeciętnego konsumenta oraz nieuczciwa praktyka rynkowa zostały omówione we wcześniejszym fragmencie decyzji (wykazanie bezprawności w odniesieniu do praktyki Spółki określonej w pkt II sentencji decyzji).

Dobre obyczaje

Praktyka stosowana przez Spółkę może naruszać dobre obyczaje kontraktowe, które powinny charakteryzować profesjonalistę. Dobre obyczaje pozostają klauzulą generalną, która podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Zgodnie z poglądem doktryny sprzeczne z dobrymi obyczajami są działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności (...) czyli takie działanie, które potocznie określone jest jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania⁴. W zakresie określenia istoty poszanowania dobrych obyczajów orzecznictwo odwołuje się m.in. do istoty dobrego obyczaju jako szeroko rozumianego szacunku dla drugiego człowieka. Przy takim założeniu sprzeczne z dobrym obyczajem jest m.in. nierzetelne udzielanie informacji konsumentom⁵. Obowiązek informowania partnera o istotnych (z jego punktu widzenia) okolicznościach dotyczących m.in. przedmiotu świadczenia, a także powinność czynienia tego w sposób prawdziwy, rzeczowy i kompletny – jest cechą generalną prawa umów i wypływa z obowiązku lojalnego kontraktowania⁶.

W niniejszej sprawie dobre obyczaje należy ocenić jako prawo do uzyskania rzetelnej i pełnej informacji na temat całkowitego kosztu kredytu.

⁴ K. Pietrzykowski red., Kodeks cywilny. Komentarz, Warszawa 2002 r., str. 804.

⁵ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 marca 2005 r., VI ACa 774/2004.

⁶ Ewa Łętowska, Prawo umów konsumenckich, wyd. II, Warszawa 2002, str. 215-216.

Działanie Spółki mogło naruszać dobre obyczaje, polegające na obowiązku rzetelnego informowania słabszej strony stosunku zobowiązaniowego, czyli konsumenta o istotnych parametrach kredytu (cenie).

Uprawdopodobnienie wprowadzenia w błąd konsumenta

Wprowadzające w błąd działanie, o którym mowa w przepisie art. 5 ust. 1 upnpr, mogło przejawiać się w posługiwaniu się przez Spółkę nieprawdziwą informacją o całkowitym koszcie kredytu (nieuwzględniającym opłaty za obsługę w domu).

Ustawodawca w definicji całkowitego kosztu kredytu, zawartej w art. 5 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim określił całkowity koszt kredytu jako wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu – z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta. Nie jest to zamknięty katalog kosztów, na co wskazuje określenie „w szczególności”. Prezes Urzędu stoi zatem na stanowisku, co wynika wprost z zacytowanej powyżej definicji, iż całkowity koszt pożyczki prezentowany przez Tempo Finanse sp. z o.o. powinien zawierać wszystkie koszty ponoszone przez konsumenta w związku z umową pożyczki.

Należy podkreślić, iż koszt opłaty za obsługę w domu stanowią koszty usług dodatkowych. Zgodnie z art. 5 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim – poniesienie tych kosztów jest bowiem niezbędne dla uzyskania pożyczki w pakiecie pożyczki z obsługą w miejscu zamieszkania. Konsument wybierający tę opcję pożyczki, zmuszony jest ponieść ww. koszty, a zatem są one nierozzerwalnie związane z pożyczką. Zawarcie umowy pożyczki z obsługą w miejscu zamieszkania nie jest możliwe bez poniesienia kosztów usług dodatkowych. Stąd też, gdy umowa przewiduje obowiązek zapłaty opłaty za obsługę pożyczki w domu to – ponieważ poniesienie tych opłat jest konieczne do zawarcia tej konkretnej umowy – opłaty te powinny zostać uwzględnione w całkowitym koszcie pożyczki.

Za informacje istotne należy uznać takie informacje, od których konsument uzależniał podjęcie decyzji dotyczącej umowy, a przedsiębiorca nie podał tych informacji konsumentowi lub podał je w sposób nierzetelny. Bezsprzeczne jest, że przedstawianie w zawieranych umowach o kredyt konsumencki prawdziwej informacji o całkowitym koszcie kredytu stanowi dla konsumenta informację istotną.

Należy zauważyć, że gdyby konsument nie skorzystał z opcji obsługi pożyczki w domu, a tym samym nie ponosił opłat z tym związanych, w pełni uzasadnione jest niewliczanie kosztu opłaty za obsługę w domu do całkowitego kosztu pożyczki oraz całkowitej kwoty do zapłaty przez konsumenta. Nieprawdziwa informacja o całkowitym koszcie pożyczki przekazywana konsumentom korzystającym z opcji obsługi pożyczki w domu mogła wprowadzać konsumentów w błąd co do rzeczywistej wysokości wszystkich ponoszonych kosztów oraz wysokości całego zobowiązania wobec Spółki. Przeciętny konsument korzystający z opcji obsługi pożyczki w domu mógł zatem uznać, iż całkowity koszt pożyczki podawany w umowie stanowi sumę wszelkich kosztów, jakie zobowiązany jest ponieść w związku z zawarciem umowy pożyczki z Tempo Finanse sp. z o.o., podczas gdy informacja o całkowitym koszcie pożyczki nie uwzględniała kosztu opłaty za obsługę w domu. Poprzez takie działanie Spółki

cel ustawodawcy krajowego (zbieżny z celem ustawodawcy europejskiego) ujawniający się w dążeniu do budowania jasnych, transparentnych i opartych na porównywalności warunków ofert, nie zostaje osiągnięty. Rzetelne porównywanie przez przeciętnego konsumenta warunków umowy pożyczki w oparciu o kryterium wysokości całkowitego kosztu kredytu/pożyczki (całkowitej kwoty do zapłaty przez konsumenta) jest w takiej sytuacji niemożliwe. Konsument wprowadzony w błąd nieprawdziwą informacją o wysokości całkowitego kosztu pożyczki - mógł zawrzeć umowę pożyczki, której warunki wydawały się najbardziej korzystne, podczas gdy rzeczywiste warunki umowy mogły być dla konsumenta nieatrakcyjne z ekonomicznego punktu widzenia. Informacje przekazywane przez przedsiębiorców konsumentom w zakresie mającym wpływ na ich sytuację finansową powinny być rzetelne, prawdziwe i pełne.

Jak podniósł ustawodawca europejski w motywie 20 do dyrektywy w sprawie umów o kredyt konsumencki, faktyczna wiedza kredytodawcy na temat tych kosztów powinna być oceniana obiektywnie z uwzględnieniem wymogów staranności zawodowej. Mając powyższe na uwadze, należy zauważyć, iż Tempo Finanse sp. z o.o. dysponuje wiedzą na temat kosztu opłaty za obsługę pożyczki w domu i ich wysokości w przypadku skorzystania przez konsumenta z opcji obsługi pożyczki w domu. Spółka nie zalicza kosztu opłaty za obsługę w domu do całkowitego kosztu pożyczek, z uwagi na fakt, iż są to opłaty opcjonalne i (zdaniem Tempo Finanse sp. z o.o.) nie są niezbędne do uzyskania pożyczki.

W opinii Prezesa Urzędu Spółka, podając informację o całkowitym koszcie pożyczki w umowie, powinna wziąć pod uwagę warunki konkretnej umowy. Jeżeli umowa przewiduje, że konsument ponosi koszty usług dodatkowych, należy wziąć je pod uwagę w informacji o całkowitym koszcie pożyczki.

Uprawdopodobnienie zniekształcenia zachowania rynkowego przeciętnego konsumenta

W zakresie praktyki polegającej na przedstawianiu w zawieranych umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie kredytu mogło dochodzić do istotnego zniekształcenia zachowania rynkowego przeciętnego konsumenta (a więc jego decyzji dotyczącej umowy). Zniekształcenie zachowania rynkowego przeciętnego konsumenta polega na podjęciu lub możliwości podjęcia określonej decyzji dotyczącej umowy w sytuacji, gdy wobec innego (uczciwego) zachowania (praktyki rynkowej) przedsiębiorcy, konsument podjąłby lub mógłby podjąć decyzję odmienną. Do istotnego zniekształcenia zachowania rynkowego przeciętnego konsumenta mogło dojść w trakcie zawierania umowy, jak również po jej zawarciu. Nieprzekazywanie pożyczkobiorcom rzetelnych informacji mogło mieć wpływ na podejmowanie przez nich decyzji o podpisaniu umowy pożyczki. Zawierając umowę mogli być przekonani, że jej warunki są znacznie korzystniejsze niż w rzeczywistości. Za niepodważalny należy uznać fakt, iż konsument decydujący się na skorzystanie z opcji obsługi pożyczki w domu zobowiązany jest ponieść koszty dodatkowe w związku z umową pożyczki, tj. koszt obsługi pożyczki w domu, a zatem opłaty te mieszczą się w definicji całkowitego kosztu pożyczki. Podsumowując, należy zauważyć, że konsument pod wpływem mogącej wprowadzać w błąd nieprawdziwej informacji o wysokości całkowitego kosztu pożyczki mógł zawrzeć umowę pożyczki z Tempo Finanse sp. z o.o. zamiast wybrać ofertę korzystniejszą spośród innych dostępnych na rynku usług finansowych ofert kredytów konsumenckich/pożyczek, kierując się mylnym wyobrażeniem o wysokości całkowitego

kosztu pożyczki. Nieuwzględnianie w całkowitym koszcie kredytu opłaty za obsługę pożyczki w domu w przypadku skorzystania przez konsumenta z opcji obsługi pożyczki w domu powodowało korzystniejsze postrzeganie warunków umowy pożyczki zawieranej ze Spółką przez adresata zakwestionowanej praktyki. Prezentowanie niepełnego kosztu pożyczki jako całkowitego kosztu pożyczki w porównaniu z rzeczywistością uwzględniającym wszelkie koszty całkowitym kosztem pożyczki mogło zwiększać zainteresowanie ofertą Tempo Finanse sp. z o.o. Możliwość wprowadzenia w błąd poprzez udzielanie konsumentom nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie pożyczki przez konsumenta może rzutować zatem na prawidłowość podejmowanej decyzji rynkowej. Konsument mógł zawrzeć umowę pożyczki, której by nie zawarł w przypadku posiadania pełnej wiedzy o całkowitym koszcie pożyczki, uwzględniających koszt opłaty za obsługę pożyczki w domu.

Uzasadnionym jest zatem uprawdopodobnienie, że przeciętny konsument, sugerując się wprowadzającą w błąd nieprawdziwą informacją o całkowitym koszcie pożyczki i całkowitej kwoty do zapłaty przez konsumenta, mógł podjąć decyzję, której inaczej by nie podjął, tj. mógł zawrzeć umowę pożyczki z Tempo Finanse sp. z o.o.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie III sentencji decyzji.

Wykazanie bezprawności w odniesieniu do praktyki Spółki określonej w pkt IV sentencji decyzji

W pkt. IV sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie Tempo Finanse sp. z o.o. polegające na stosowaniu opłaty za obsługę w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co stanowi naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

Czynem nieuczciwej konkurencji jest – zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji – działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta. Przepis art. 3 ust. 1 ww. ustawy stanowi klauzulę generalną, niemniej w doktrynie i orzecznictwie zaakceptowany jest pogląd, iż może on stanowić samodzielną podstawę do uznania praktyki za czyn nieuczciwej konkurencji, pomimo iż nie można go odnieść do któregośkolwiek ze stypizowanych czynów wyraźnie zakazanych wymienionych w rozdziale II ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji⁷. Aby działanie przedsiębiorcy mogło być w kontekście przedmiotowego postępowania uznane za czyn nieuczciwej konkurencji, powinno spełniać przesłankę sprzeczności z prawem lub dobrymi obyczajami i jednocześnie zagrażać lub naruszać interes klienta⁸.

⁷ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 31 lipca 1995, sygn. akt I ACr 308/95 – *Jeżeli określone działanie nie mieści się w katalogu czynów wyraźnie zakazanych przez ustawę należy na podstawie przewidzianej w art. 3 ustawy klauzuli generalnej, jako uniwersalnego zakazu nieuczciwej konkurencji, ocenić charakter tego działania z uwzględnieniem przesłanek zawartych w tym przepisie.*

⁸ M. Sieradzka, Komentarz do art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [w:] K. Kohutek, M. Sieradzka, Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz, pkt 4.3.1, LEX 2008.

Klauzula generalna dobrych obyczajów została omówiona we wcześniejszym fragmencie decyzji (wykazanie bezprawności w odniesieniu do praktyki Spółki określonej w pkt II sentencji decyzji).

W ocenie Prezesa Urzędu odbiór pożyczki w domu to konkretne świadczenie, związane z podejmowaniem przez Tempo Finanse sp. z o.o. określonych czynności. Należy zauważyć, iż obsługa w domu pożyczki zaciągniętej przez tego samego konsumenta na kwotę np. [...] zł i [...] zł na ten sam okres do spłaty wynoszący 60 tygodni – co do zasady – powinna następować, w ocenie Prezesa UOKiK, na podobnych zasadach. Spółka uzależnia wysokość opłaty za obsługę w domu jedynie od kwoty pożyczki. Różnica w opłacie za obsługę w domu dla pożyczki w ww. kwotach wynosi [...] zł, co obrazuje, iż jedynym wyznacznikiem wysokości tej opłaty dla tego samego okresu spłaty pożyczki jest kwota pożyczki.

Ponadto, fakt uzależniania wysokości opłaty za odbiór w domu od wysokości udzielonej pożyczki świadczy zdaniem Prezesa UOKiK, że jest ona w istocie kolejnym wynagrodzeniem za udzielenie pożyczki, a nie zapłatą za wykonanie świadczenia jakim jest odbiór raty bezpośrednio w domu pożyczkobiorcy. W konsekwencji jej wysokości nie jest uzależniona od rzeczywiście poniesionych kosztów (nawet uwzględniających wynagrodzenie pożyczkodawcy) dodatkowej usługi. Świadczy to zdaniem Prezesa UOKiK o tym, że przedsiębiorca ustanawiając dodatkową opłatę w istocie ustalał ją nie jako ekwiwalent za wykonanie świadczenia, ale dodatkowe wynagrodzenie.

Zdaniem Prezesa UOKiK sam fakt pobierania opłaty za odbiór raty pożyczki w domu nie budzi zastrzeżeń. Odbiór pożyczki w domu jest bez wątpienia świadczeniem dodatkowym przy umowie pożyczki, gdyż z ogólnych zasad prawa cywilnego wynika, że dłużnik świadczenia pieniężnego ma obowiązek spełnić je w siedzibie wierzyciela. Niemniej, wynagrodzenie pobierane za odbiór pożyczki nie może stanowić w istocie zasadniczego wynagrodzenia pożyczkodawcy, zbliżającego się, a nawet przewyższającego wynagrodzenie pobierane za udzielenie pożyczki. Zdaniem Prezesa UOKiK nie może być bowiem tak, że pożyczkodawca swoje główne wynagrodzenie przerzuca do opłat za obsługę w domu, zaniżając wynagrodzenie zasadnicze. Choć odbiór pożyczki w domu jest świadczeniem dodatkowym, to jednak ściśle związanym z udzieloną pożyczką, a przedsiębiorca udzielający pożyczki zasadnicze wynagrodzenie powinien pobierać za udzielenie pożyczki, a nie za świadczenia dodatkowe.

W ocenie Prezesa Urzędu, w świetle zaprezentowanych okoliczności, przyjęty przez Tempo Finanse sp. z o.o. sposób naliczania opłaty za obsługę w domu powoduje brak ekwiwalentności względem wartości usługi świadczonej przez Spółkę w ramach tej opłaty.

Stosowanie opłaty za obsługę w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych przez Tempo Finanse sp. z o.o. w ramach tej opłaty niewątpliwie dobre obyczaje narusza. Konsument ma bowiem prawo oczekiwać opłat, które będą ekwiwalentne do spełnionego świadczenia.

Wobec powyższego, zdaniem Prezesa UOKiK, opisane działanie Tempo sp. z o.o. jako niezgodne z dobrymi obyczajami oraz zagrażające interesom klienta oraz stanowi naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie IV sentencji decyzji.

Naruszenie oraz uprawdopodobnienie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów

Dla stwierdzenia przez Prezesa Urzędu stosowania przez przedsiębiorcę praktyki określonej w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów konieczne jest również wykazanie, iż w wyniku jej stosowania przez przedsiębiorcę naruszony lub zagrożony został zbiorowy interes konsumentów. Wskazać należy, iż ww. ustawa nie definiuje pojęcia zbiorowy interes konsumentów, a art. 24 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wskazuje jedynie, iż nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem często lub nawet powszechnie stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy. Zbiorowy interes konsumentów oznacza interes dotyczący ogółu, a naruszenie tego interesu może mieć miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku – konsumentów.

W niniejszej sprawie bez wątplenia mamy do czynienia z naruszeniem praw licznej grupy konsumentów – wszystkich konsumentów będących lub mogących być klientami Tempo Finanse sp. z o.o. Należy przy tym wskazać, że zdaniem Sądu Najwyższego wystarczające powinno być ustalenie, że zachowanie przedsiębiorcy nie jest podejmowane w stosunku do zindywidualizowanych konsumentów, lecz względem członków danej grupy (określonego kręgu podmiotów), wyodrębnionych spośród ogółu konsumentów, za pomocą wspólnego dla nich kryterium. Praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest bowiem takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy, do której adresowane są zachowania przedsiębiorcy, w taki sposób, że potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy [vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2008 r.; sygn. akt III SK 27/07]. Oferta pożyczkowa Tempo Finanse sp. z o.o. ma charakter ogólnodostępny, kierowana jest bowiem do wszystkich potencjalnych klientów, a zatem należy uznać, że działania Spółki skierowane są do z góry nieograniczonej i nieokreślonej liczby konsumentów. Interes konsumentów należy przy tym rozumieć jako interes prawny (a nie faktyczny), a więc uznany przez ustawodawcę na zasługujący na ochronę i zabezpieczenie. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów powiązane jest z naruszaniem interesów gospodarczych konsumentów. Pod tym pojęciem należy rozumieć zarówno naruszenie interesów stricte ekonomicznych (o wymiarze majątkowym), jak również prawo konsumentów do uczestniczenia w przejrzystych i niezakłóconych przez przedsiębiorcę warunkach rynkowych, zapewniających konsumentom dokonywanie transakcji handlowych z przedsiębiorcami przy całkowitym zrozumieniu rzeczywistego sensu ekonomicznego i prawnego warunków dokonywanych czynności na etapie przedkontraktowym oraz w czasie wykonywania umowy, czego urzeczywistnieniem jest m.in. abstrakcyjnie pojmowane prawo do rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji w komunikacji pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem. W tym też aspekcie w niniejszej sprawie nastąpiło naruszenie interesu gospodarczego konsumentów poprzez: niepodawanie, przez Tempo Finanse sp. z o.o., w umowach o kredyt konsumencki informacji o terminie wypłaty kredytu; oraz stosowanie przez Tempo Finanse sp. z o.o. opłaty za obsługę pożyczki w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tych opłat. Ponadto uprawdopodobnione zostało naruszenie interesu

gospodarczego konsumentów poprzez: przedstawianie w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej (zaniżonej) rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania oraz podawanie w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie kredytu (nieuwzględniającej opłaty za obsługę w domu)

Mając na uwadze powyższe okoliczności, za udowodnione (pkt I, IV sentencji decyzji) oraz uprawdopodobnione (pkt II, III sentencji decyzji) należy uznać, iż działania Tempo Finanse sp. z o.o. (bezprawność oraz godzenie w zbiorowe interesy konsumentów) wypełniają/mogą wypełniać znamiona praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2, w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zobowiązanie przedsiębiorcy do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia naruszeniom art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Jeżeli, stosownie do przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie przepisu art. 24 ww. ustawy, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań.

Działania zmierzające do zakończenia naruszenia obejmują:

- 1) zmianę wzorców umów oraz innych dokumentów i informacji kierowanych do konsumentów w taki sposób, aby przedstawiana w nich rzeczywista roczna stopa oprocentowania obliczona była zgodnie z załącznikiem nr 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2014 r. Nr 1497; Dz. U. z 2014 r., poz. 1585; Dz. U. z 2014 r. poz.827; Dz.U. z 2014 r. poz. 1662) i uwzględniała opłatę za obsługę w domu – w terminie trzech miesięcy od uprawomocnienia się niniejszej decyzji,
- 2) zmianę wzorców umów oraz innych dokumentów i informacji kierowanych do konsumentów w taki sposób, aby koszt opłaty za obsługę w domu został uwzględniony w informacji o całkowitym koszcie kredytu – w terminie trzech miesięcy od uprawomocnienia się niniejszej decyzji,

W wyniku podjęcia przedmiotowych działań przez Tempo Finanse sp. z o.o. nastąpi eliminacja z obrotu konsumenckiego zakwestionowanych, w pkt II, III sentencji decyzji praktyk.

Spółka, uzasadniając złożone zobowiązanie, dotyczące zarzutu stosowania praktyki polegającej na przedstawianiu w zawieranych umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej (zaniżonej) rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania – pkt II sentencji decyzji – zobowiązała się do „poprawienia stosowanego wzorca wyliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (rrso) poprzez zmianę kwestionowanego czynnika uwzględnianego, jako podstawa wyliczenia tego współczynnika – tj. całkowitego kosztu kredytu.” Spółka przyznała, że „nie kwalifikuje do całkowitego kosztu kredytu fakultatywnej opłaty za obsługę pożyczki w domu klienta” oraz napisała, że „zobowiązuje się do uwzględniania tego elementu w strukturze całkowitego kosztu kredytu”.

Odnosząc się do zarzutu stosowania praktyki polegającej na podawaniu w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie kredytu (nieuwzględniającej opłaty za obsługę w domu) – pkt III sentencji decyzji Spółka oświadczyła, że zobowiązuje się do uwzględnienia tego kosztu w kalkulacji całkowitego kosztu kredytu.

Spółka, odnośnie zarzutów wymienionych w pkt II i III sentencji decyzji zobowiązała się „wprowadzić stosowne zmiany we wszystkich nowych wzorcach umów, przy kalkulatorach kredytowych, w przykładach reprezentatywnych zamieszczanych na stronach internetowych, a także we wszystkich materiałach reklamowych stosowanych przez TF, a dotyczących produktów z usługą obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania klienta, w których to całkowita kwota kredytu bezpośrednio lub pośrednio powinna być przedstawiana.”

Tym samym spełnione zostały warunki niezbędne do wydania decyzji na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i Prezes Urzędu, stosownie do art. 28 ust. 2 uokik, nałożył na Spółkę obowiązek wykonania tego zobowiązania w terminie trzech miesięcy od uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Należy zatem uznać, że przyjęte przez Spółkę rozwiązanie, w zakresie zarzutów wymienionych w pkt II, III sentencji decyzji jest równoznaczne z podjęciem działań zmierzających do zakończenia uprawdopodobnionych w toku niniejszego postępowania naruszeń art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Z uwagi na powyższe istnieje możliwość skorzystania z instrumentu prawnego przewidzianego art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Jednocześnie Prezes Urzędu nie przyjął zobowiązania Spółki, dotyczącego pkt IV sentencji decyzji ze względu na brak wystarczającej ochrony interesów konsumentów w rozwiązaniach zaproponowanych przez Spółkę. W przesłanym zobowiązaniu do kosztów za obsługę w domu Spółka zaliczyła m.in. koszty związane z prowadzoną przez Tempo Finance sp. z o.o. ogólną działalnością np. ryzyka związanego z transportem gotówki do placówki banku lub placówki pocztowej, czy administrowaniem zobowiązaniem klienta. Zdaniem Prezesa Urzędu zaliczanie tego typu kosztów ogólnej działalności Spółki do opłaty za obsługę w domu jest działaniem nieprawidłowym, ponieważ jest to opłata za konkretne świadczenie.

Stosownie do przepisu art. 28 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu może określić w decyzji termin wykonania zobowiązań. Mając powyższe na uwadze, Prezes Urzędu zobowiązał Spółkę do wykonania przyjętych zobowiązań w terminie trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji. Według szacunków Spółki, określonych w piśmie datowanym na 5 października 2015 r. „opracowanie nowej oferty pożyczki dla klientów wraz ze stosownymi opiniami prawnymi i akceptacją wszystkich działów organizacyjnych spółki, opracowanie nowych wzorców umów, wdrożenie zmian systemowych w systemach informatycznych oraz księgowych spółki, przeszkolenie pracowników z nowych usług będzie wymagać co najmniej 6 miesięcy”.

Niezależnie od treści przyjętego w niniejszej decyzji zobowiązania, Tempo Finance sp. z o.o. powinna dostosowywać swoje działania w obrocie konsumenckim do aktualnego stanu prawnego. Zatem każda zmiana w aktach prawnych regulujących działalność prowadzoną przez Spółkę, w szczególności wynikająca z ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1357), powinna powodować dostosowanie się przez Tempo Finance sp. z o.o. do nowego otoczenia prawnego.

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak w punkcie II, III, IV sentencji decyzji.

Obowiązek składania informacji o stopniu realizacji zobowiązania (pkt V rozstrzygnięcia decyzji)

Stosownie do art. 28 ust. 3 uokik elementem obligatoryjnym decyzji zobowiązującej jest nałożenie przez Prezesa UOKiK obowiązku składania w terminie wyznaczonym przez organ informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

Spółka powinna zatem przekazać w terminie pięciu miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji informację o stopniu realizacji zobowiązania nałożonego w punkcie II, III sentencji decyzji, przedłożyć Prezesowi Urzędu dwudziestu zanonimizowanych umów pożyczki, zawartych w czwartym miesiącu po uprawomocnieniu się decyzji (lub w przypadku braku zawarcia takiej liczby umów w tym miesiącu przedstawienia umów zawartych w kolejnym miesiącu), z wybraną opcją opłaty za obsługę w domu wraz ze wszystkimi załącznikami.

Nałożony na Spółkę obowiązek jest odpowiedni do tego, aby uzyskać informację o stopniu realizacji zobowiązania, które Tempo Finanse sp. z o.o. jest zobligowana wykonać.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie V sentencji decyzji.

Rozstrzygnięcie w pkt VI sentencji niniejszej Decyzji. Kara

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 uokik Prezes Urzędu ma kompetencje do ukarania przedsiębiorcy poprzez nałożenie na niego kary pieniężnej w wysokości do 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeśli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Jak zatem wynika z tego przepisu, aby kara w ogóle mogła być nałożona należy określić czy naruszenie dokonane było co najmniej nieumyślnie. W ocenie Prezesa Urzędu w niniejszej sprawie praktyka stosowana przez Tempo Finanse sp. z o.o. wynikała z braku dołożenia przez nią należytej staranności przy formułowaniu treści umów. Mając to na względzie stwierdzić należy, że działanie Spółki miało charakter nieumyślny. Na przedsiębiorcach, jako profesjonalnych uczestnikach obrotu rynkowego, spoczywa obowiązek dochowania należytej staranności przy ocenie zgodności ich działań z obowiązującymi przepisami prawa. Zatem, działania podejmowane przez Spółkę w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej, powinny były uwzględniać możliwość naruszenia zbiorowego interesu konsumentów. Przedsiębiorca powinien zdawać sobie sprawę z nałożonych na niego w drodze ustawy obowiązków informacyjnych. Prezes Urzędu uznał zatem, że nawet jeżeli Spółka nie miała świadomości, iż stosując stwierdzone praktyki narusza zbiorowe interesy konsumentów, to jako profesjonalny uczestnik obrotu powinna była mieć taką świadomość.

Biorąc pod uwagę powyższy stan faktyczny oraz prawny w niniejszej sprawie, organ ochrony konsumentów postanowił skorzystać z uprawnienia do nałożenia kary pieniężnej z tytułu naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wymienionego w pkt I sentencji decyzji. Organ ochrony konsumentów, podejmując decyzję o nałożeniu sankcji finansowej na Spółkę miał na względzie, iż nie występują szczególne okoliczności uzasadniające odstąpienie od wymierzenia kary.

W 2014 roku Spółka osiągnęła przychód w wysokości [...] zł. Maksymalny wymiar kary, jaki można nałożyć na przedsiębiorcę wynosi [...] zł, tj. 10% osiągniętego przychodu w 2014 r.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców. W art. 111 uokik w sposób nieenumeratywny wskazano, iż Prezes Urzędu winien wziąć pod uwagę okres, stopień, okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. Ponadto orzecznictwo wskazuje, że w przypadku kar przesłankami, które należy brać pod uwagę, są m.in.: potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy, dopuszczalny poziom kary wynikający z przepisów ustawy oraz cele, jakie kara ma osiągnąć.

Podkreślić nadto należy, iż nakładana przez organ ochrony konsumentów kara finansowa pełni trojako funkcję: represyjną, prewencyjną i edukacyjną. Ustalając wymiar kary należy wziąć przede wszystkim pod uwagę jej funkcję prewencyjną, w tym prewencję ogólną. Kara bowiem winna być ustalona tak, aby powstrzymać przedsiębiorcę stosującego praktykę oraz innych przedsiębiorców przed stosowaniem w przyszłości tego typu praktyk w obrocie z konsumentami.

Ustalając wymiar kary pieniężnej organ ochrony konsumentów w pierwszej kolejności dokonał oceny wagi stwierdzonego naruszenia, wynikiem którego jest określona kwota bazowa.

Przedmiotowe naruszenie miało miejsce na etapie zawierania kontraktu, ale jego skutki mogły wystąpić także na etapie wykonywania kontraktu. Oceniając szkodliwość danej praktyki Prezes Urzędu miał na względzie fakt, że konsumenci zawierający umowę pożyczki z Tempo Finanse sp. z o.o. mogli nie wiedzieć, kiedy pożyczka zostanie im wypłacona. Brak informacji o terminie wypłaty pożyczki powoduje, że konsument nie ma wiedzy co do tego, kiedy może kierować roszczeniem do kredytodawcy dotyczące wypłaty kredytu, a także nie może podejmować innych zobowiązań.

Oceniając wagę naruszenia Prezes Urzędu wziął pod uwagę także to, że stwierdzona praktyka miała charakter długotrwały (ponad dwa lata).

W związku z powyższym Prezes Urzędu uznał, że natura naruszeń polegających na stosowaniu nieuczciwej praktyki rynkowej wskazanej w pkt. 1 sentencji decyzji uzasadnia ustalenie wyjściowego poziomu wymiaru kary pieniężnej na poziomie **0,07%** przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę w 2014 r., co jest równe kwocie [...] zł.

W dalszej kolejności Prezes Urzędu rozważył, czy w sprawie występują okoliczności obciążające i łagodzące oraz jaki powinny mieć wpływ na wysokość kary. Za okoliczności łagodzące w niniejszej sprawie uznano fakt zaniechania stosowania przez Tempo Finanse sp. z o.o. przypisanej praktyki (zaniechanie w późnym etapie postępowania) oraz aktywne współdziałanie z Prezesem Urzędu w celu jej wyeliminowania, a także składania przez Spółkę propozycji zmian we wzorcach umów, z uwagi na co obniżono kwotę bazową kary odpowiednio o 10% i 20% (w sumie 30%). Okoliczności obciążających zaś nie dostrzeżono.

Wobec powyższego ustalono, iż kara nałożona na Spółkę odpowiadać będzie [...] przychodu Spółki za rok 2014 r., czyli [...] % kary jaka mogłaby być w tym przypadku nałożona, tj. wyniesie (po zaokrągleniu do pełnego złotego) **15 874 zł (słownie: piętnaście tysięcy osiemset siedemdziesiąt cztery złote).**

Zdaniem Prezesa Urzędu, tak określona kara spełni zarówno rolę represyjną jako sankcja i dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak i prewencyjną, zapobiegając ponownemu ich naruszeniu. Nie bez znaczenia jest też jej walor wychowawczy, w tym wymiar ogólny, odstrasżający dla innych przedsiębiorców działających w branży przed podobnym naruszaniem słuszych interesów konsumentów.

Przyjmując wspomniane powyżej okoliczności naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak również fakt, iż kara winna być orzekana na poziomie wystarczającym do osiągnięcia zamierzonego celu i odczuwalna dla przedsiębiorcy, Prezes Urzędu postanowił nałożyć karę w wysokości określonej jak w punkcie VI sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 uokik karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej Decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Rozstrzygnięcie w pkt VII sentencji decyzji. Koszty postępowania.

Zgodnie z art. 80 uokik, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 uokik, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 264 § 1 k.p.a., jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu ze Spółką. W związku z powyższym postanowiono obciążyć Spółkę kosztami postępowania w wysokości 29,30 zł (słownie: dwadzieścia dziewięć złotych trzydzieści groszy).

Koszty niniejszego postępowania należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej Decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt VII w sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 uokik w związku z art. 479 (28) § 2 k.p.c. w związku z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie VI niniejszej decyzji, stosownie do treści art. 264 § 1 k.p.a. w związku z art. 80 uokik oraz stosownie do art. 81 ust. 5 uokik w związku z 479³² § 1 i § 2 k.p.c., Przedsiębiorcy przysługuje prawo wniesienia zażalenia do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Otrzymuje:

1. Tempo Finanse sp. z o. o.
reprezentowana przez:
adw. Marka Tadeusiaka
Kancelaria Adwokacka Prawa Konkurencji
ul. Uniwersytecka 18 lok. 2
90-243 Łódź
2. a/a